

***ВІСНИК СТУДЕНТСЬКОГО
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА
«ВАПРА»***

**ВІННИЦЬКОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ІНСТИТУТУ
ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

Випуск 187

Вінниця 2024

**ВІСНИК СТУДЕНТСЬКОГО
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА
«ВАПРА»**

**ВІННИЦЬКОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ІНСТИТУТУ
ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

Випуск 187

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
XIII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

*«Актуальні проблеми ефективного соціально-
економічного розвитку України»*

18 квітня 2024 року

Вінниця 2024

УДК 338.1

Вісник студентського наукового товариства «ВАТРА» Вінницького торговельно-економічного інституту ДТЕУ. Вінниця: Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ, 2024. Вип. 187. 415 с.

У Віснику розглядаються глобальні імперативи підприємницького потенціалу компаній на внутрішньому та зовнішньому ринках; проблеми та перспективи соціального забезпечення громадян; сучасні моделі, стратегії, технології менеджменту; стан, виклики та перспективи розвитку публічного управління в Україні; проблематика моделювання та проектування процесів управління в соціально-економічних системах. Значна увага приділяється стратегічним напрямкам розвитку бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту в контексті динамічних євроінтеграційних процесів; фінансовому механізму забезпечення соціально-економічного розвитку країни; проблемам та перспективам торгівлі в реаліях сьогодення; маркетинговим технологіям в умовах інноваційного розвитку бізнесу. Висвітлюються регіональний та національний виміри тенденцій розвитку індустрії гостинності та харчової промисловості; політико-правові, історичні та соціально-психологічні тенденції державотворення в Україні. Досліджуються передумови професійної самореалізації молоді в умовах ринкової економіки: мовний, соціальний та міжкультурний аспекти.

Розраховано на аспірантів, молодих вчених, здобувачів вищої освіти, які цікавляться проблемами соціально-економічного розвитку суспільства.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії – **Замкова Н. Л.**, д-р філос. наук, професор
Відповідальний секретар – **Мартінова Л. Б.**, д-р екон. наук, професор

Члени редакційної колегії:

Бабчинська О. І., д-р екон. наук, доцент, **Власенко І. Г.**, д-р мед. наук, професор, **Громова О. Є.**, д-р екон. наук, доцент, **Іваницька Н. Б.**, д-р філол. наук, професор, **Корж Н. В.**, д-р екон. наук, професор, **Романовська Ю. А.**, д-р екон. наук, доцент, **Хачатрян В. В.**, д-р екон. наук, професор, **Антонюк К. Г.**, доктор філософії зі спеціальності «Економіка», **Вівсюк І. О.**, доктор філософії зі спеціальності «Економіка», **Добровольська Н. В.**, канд. пед. наук, доцент, **Довгань Ю. В.**, канд. екон. наук, доцент, **Китайчук Т. Г.**, канд. екон. наук, доцент, **Мазуркевич І. О.**, канд. екон. наук, **Майстер Л. А.**, канд. екон. наук, доцент, **Осіпова Л. В.**, канд. екон. наук, доцент, **Павлюк Т. І.**, канд. екон. наук, доцент, **Стратійчук В. М.**, доктор філософії зі спеціальності «Економіка», **Тернова А. С.**, канд. техн. наук, доцент.

Свідоцтво Вінницького обласного управління юстиції про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації № 662-20-р серія ВЦ від 14 грудня 2006 року.

ЗМІСТ

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ: СТАН, ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Бєлко Ю. М.

Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ HR-СТРАТЕГІЇ ОРГАНУ

ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ..... 11

Боднюк І. Л.

Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗБУДОВИ ВІДНОСИН МІЖ УКРАЇНОЮ ТА

ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ..... 17

Бондар Ю. Є.

Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ДЕРЖАВНА МОЛОДІЖНА ПОЛІТИКА: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ДЛЯ

УКРАЇНИ..... 25

Важинський А. О.

Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЦИФРОВОЇ ПАРТИСИПАЦІЇ ГРОМАДСЬКОСТІ

У ВИРОБЛЕННІ ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ..... 31

Винник А. О.

Здобувач освітнього ступеня «магістр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ МІСЦЕВИХ ФІНАНСІВ ЯК ОСНОВИ

МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ..... 39

Владімірова Т. О.

Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА КОНЦЕПЦІЇ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО

БРЕНДУ УКРАЇНИ..... 47

Восводко Д. Р.

Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ВПРОВАДЖЕННЯ ІНСТРУМЕНТАРІЮ ЦИФРОВИХ РОБОЧИХ МІСЦЬ В

ОРГАНАХ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ..... 52

Гетова А. Р. Здобувач освітнього ступеня «бакалавр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ФОРМУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ДЛЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	60
Гижа В. В. Здобувач освітнього ступеня «магістр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЙНІ ЗМІНИ ТА ЕФЕКТИВНЕ МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	66
Гирко Р. О. Здобувач освітнього ступеня «бакалавр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ СТРАТЕГІЯ ВЕДЕННЯ ПЕРЕГОВОРІВ У ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ	72
Грущенко С. Г. Здобувач освітнього ступеня «бакалавр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА.....	77
Гуменна О. В. Здобувач освітнього ступеня «магістр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ПРИНЦИПИ ТА ЦИКЛИ ГУМАНІТАРНОГО РЕАГУВАННЯ ДЛЯ НАДАННЯ ДОПОМОГИ ПОСТРАЖДАЛОМУ НАСЕЛЕННЮ.....	83
Данілова А. Д. Здобувач освітнього ступеня «бакалавр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ВИКОРИСТАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ.....	91
Джога А. В. Здобувач освітнього ступеня «магістр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ СПРЯМОВАНІСТЬ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЙНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СПРОМОЖНОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	97
Дишленко В. В. Здобувач освітнього ступеня «магістр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ РЕАЛІЗАЦІЯ ЦІЛІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ №3 «МІЦНЕ ЗДОРОВ'Я» НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ.....	105
Дмитрук Ю. С. Здобувач освітнього ступеня «магістр» Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ РОЗВИТОК ВІДКРИТИХ ДАНИХ В УКРАЇНІ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ.....	109

---

2. Комунальне некомерційне підприємство Теплицької селищної ради «Теплицький центр первинної медичної допомоги». URL: [ТЕПЛИЦЬКИЙ ЦЕНТР ПЕРВИННОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ \(itmed.org\)](http://itmed.org)

3. Електронний ресурс Єліки. URL: [Теплицький районний медичний центр первинної медико-санітарної допомоги \(eliky.in.ua\)](http://eliky.in.ua)

4. Смирнова І.І. Сталий розвиток в Україні: теоретичні аспекти. Економічний вісник. 2018. № 1(51). С. 10-14.

5. Тодорюк С.І. «Сталий розвиток» як економічна категорія. Вісник Хмельницького національного університету. 2019. № 1. С. 199-202

УДК 342.95:351(477)

Дмитрук Ю. С.

Здобувач освітнього ступеня «магістр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

РОЗВИТОК ВІДКРИТИХ ДАНИХ В УКРАЇНІ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

У статті здійснено теоретико-правове узагальнення трансформацій в сфері відкритих даних в Україні як засадничої основи подолання корупції, підвищення прозорості та підзвітності органів влади. Систематизовано принципи оприлюднення наборів даних у формі відкритих даних. Узагальнено правовий механізм регулювання сфери відкритих даних.

Ключові слова: відкриті дані, принципи, правовий механізм, набори даних, трансформація.

З метою забезпечення належного функціонування держави кожен громадянин має мати доступ до актуальної інформації про питання та проблеми, що впливають на життя суспільства та є важливими для громадського інтересу. Для цього використовується механізм "відкритих даних" (англ. "open data"), який передбачає зобов'язання державних органів збирати та публікувати певний вид інформації.

Цей інструмент характеризується прозорістю, що допомагає зменшити

випадки зловживань або корупції, залученістю громадськості через можливість висловлювання пропозицій та отримання відгуків від громадян, сприяє інноваціям та має економічну цінність для належного функціонування бізнесу. Крім того, відкриті дані є ефективним інструментом, що дозволяє отримати доступ до інформації без додаткових витрат часу та коштів.

Політика відкритих даних — це система цілей, заходів та інструментів, що спрямована на ефективне оприлюднення публічної інформації у формі відкритих даних та її стале використання розпорядниками інформації, бізнесом, громадськістю [8].

Тема розбудови цифрового розвитку та сфери відкритих даних стала предметом досліджень багатьох теоретиків та практиків публічного управління. Під час написання статті використовувались напрацювання таких професіоналів Загвойська О., Карпенко О., Ковтун М., Кабанов О., Ніколіна І., Олексіюк Т., Чукут С., Цимбаленко Я.

Метою дослідження є теоретико-правове узагальнення трансформацій в сфері відкритих даних в Україні як засадничої основи подолання корупції, підвищення прозорості та підзвітності органів влади.

За словами Віцепрем'єр-міністра України М. Федорова, очільника Мінцифри, сфера відкритих даних — важливий компонент цифрової трансформації держави. Це крок до подолання корупції, підвищення прозорості та підзвітності органів влади. Завдяки ухваленій Постанові кожен громадянин України зможе ознайомитись з реальним фінансовим станом всіх компаній та розмірами сплат податків у бюджет України [2].

Ковтун М.С. та Хрякова Н.О. зазначають, що впровадження відкритих даних є одним із шляхів забезпечення довіри громадськості до органів публічної влади як одного із виявів ефективної державної політики [1, с. 70].

Згідно з визначенням ООН, відкриті державні дані є публічною інформацією, яку держава активно розміщує в онлайн-режимі, забезпечуючи вільний доступ до неї, а також її подальше поширення та використання. Вони включають у себе більшість державних даних, за винятком конфіденційної та таємної інформації [4].

Згідно з українським законодавством, у статті 101 Закону України «Про доступ до публічної інформації» публічна інформація у формі відкритих даних описується як інформація, яка має електронний формат, що дозволяє автоматизоване її оброблення, забезпечує вільний та безоплатний доступ до неї, а також її подальше використання [5].

Процес розроблення стандартів для наборів відкритих даних в Україні триває. Він розпочався з положень Закон України «Про доступ до публічної інформації», законодавець у частинах першій і другій статті 10-1 передбачив, що набори відкритих даних повинні відповідати перелікові вимог:

1. бути придатними до автоматизованого оброблення електронними засобами;
2. перебувати у вільному доступі, тобто не підлягати обмеженням;
3. бути доступними на умовах безоплатності;
4. бути поза обмеженнями щодо подальшого використання та поширення [5].

На міжнародній арені механізм відкритих даних існує уже давно, однак в Україні він з'явився відносно нещодавно, а саме з прийняттям Постанови Кабінету Міністрів України № 835 від 21 жовтня 2015 року «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» [7]. До цього єдиним регулятором залишався Закон України «Про доступ до публічної інформації» [5].

Постанова Кабінету Міністрів України № 835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» визначає перелік даних, що оприлюднюються для вільного та безоплатного доступу, та які можуть використовуватися та поширюватися будь-якою особою [7].

На рисунку 1 наведено принципи оприлюднення наборів даних у формі відкритих даних відповідно Постанови КМУ № 835.

Однак аналіз Постанови Кабінету Міністрів України № 835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» свідчить про те, що даний документ регулював питання суто державного характеру, не зосереджуючись при цьому на приватному бізнесі

[3]. Цю проблематику було вирішено змінами до Постанови Кабінету Міністрів України № 835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних», які були внесені 3 березня 2021 року.

Нова редакція Постанови № 835 розширює перелік обов'язкових до публікації наборів до понад 100. Серед пріоритетних — дані щодо будівельної діяльності, дані земельного кадастру та заборгованості щодо ЄСВ. Це також дані фінансової звітності, відомості державного земельного кадастру, дані про кількісний склад вакцин від COVID-19, інформація про кількість вільних ліжко-місць у лікарнях із запасами кисню тощо.

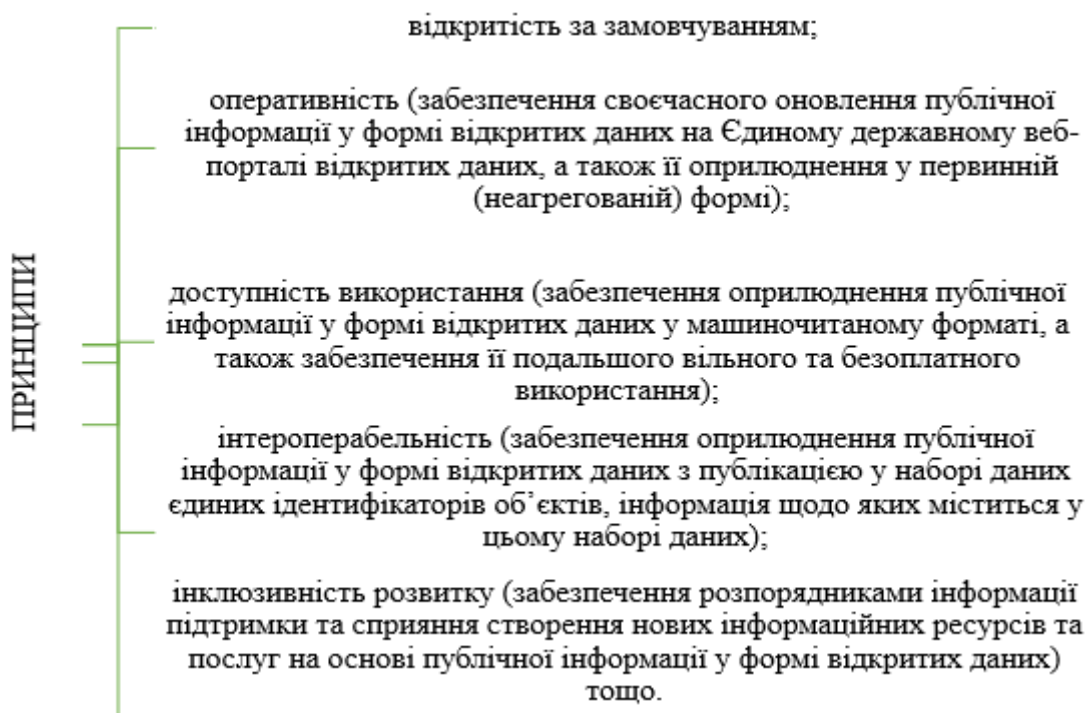

Рисунок 1 – Принципи оприлюднення наборів даних у формі відкритих даних

Ключовим завданням Постанови «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» є публікація фінансової звітності у формі відкритих даних, що є вимогою Плану виконання Угоди про Асоціацію з ЄС. Публікація даних фінансової звітності підприємств у форматі відкритих даних — це крок до побудови прозорої економіки держави.

На рисунку 2 наведено правові документи які регулюють сферу відкритих даних.

Загалом національне законодавство з відкритих даних значною мірою узгоджується з європейськими вимогами та, подекуди, містить кращі гарантії доступу до інформації [10].

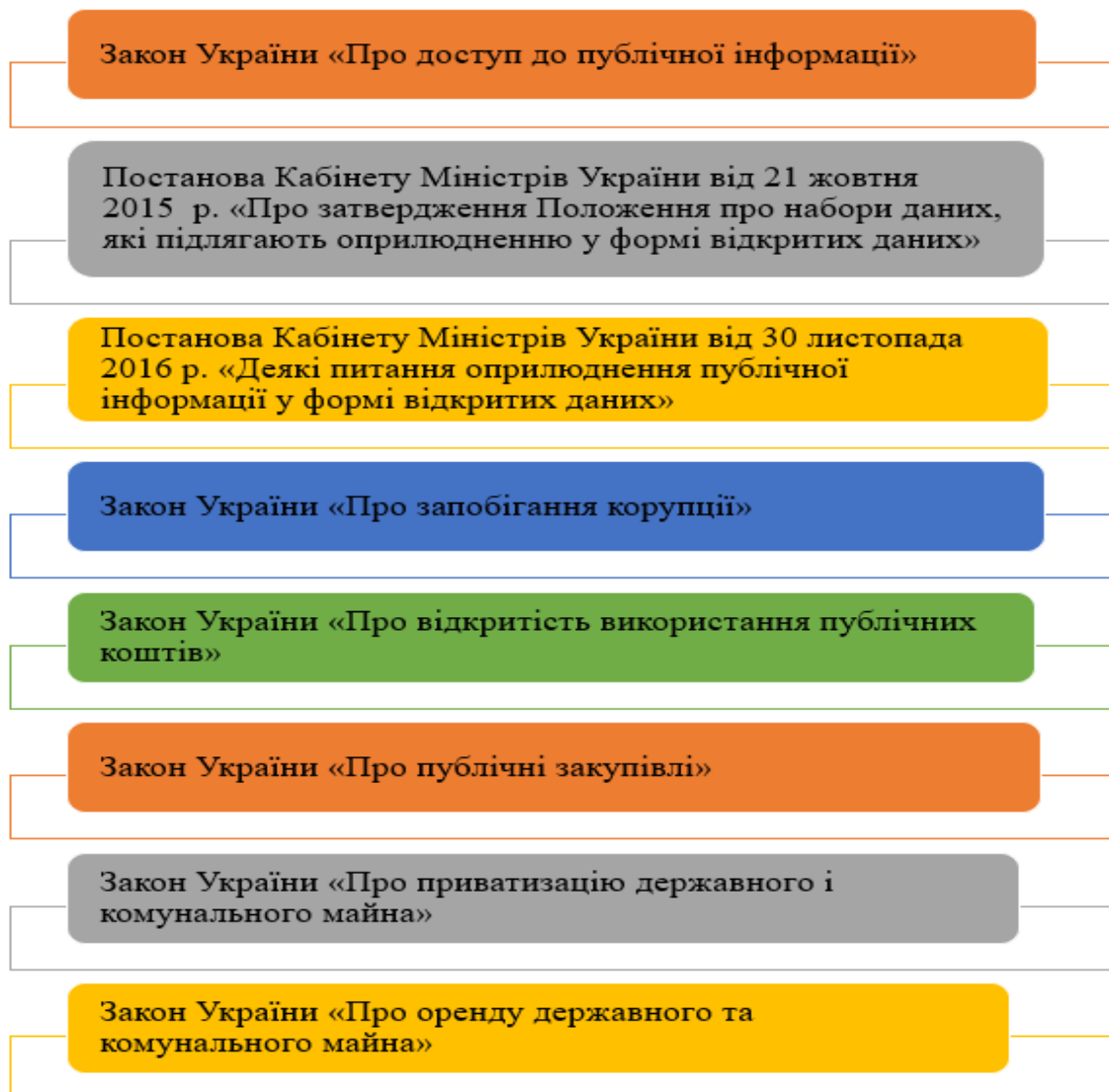

Рисунок 2 – Перелік документів правового регулювання сфери відкритих даних

Українські нормативно-правові акти, що стосуються відкритих даних, значною мірою узгоджуються з європейськими вимогами. Утім, деякі аспекти потребують детального аналізу і визначення оптимальних шляхів адаптації. Результати цієї роботи містяться в дослідженні «Аналітичний звіт щодо дослідження кращих практик і законодавства ЄС щодо стандартизації наборів даних високої цінності» [9], підготовленому громадською організацією «Тренінгово-консультаційний центр із доступу до інформації».

Кабанов О. та Олексіюк Т. проаналізували нормативні акти та стратегії ЄС щодо стандартизації наборів відкритих даних, підходи Європейської Комісії до визначення переліку наборів відкритих даних високої цінності. Серед основних рекомендацій зазначені:

1. Визначити перелік, розробити та впровадити стандарти для НДВЦ у рамках міжсекторальної співпраці, а також злагодженої роботи різних державних органів
2. Імплементувати технічні вимоги і стандарти ЄС щодо створення, ведення та оприлюднення НДВЦ
3. Підвищити кваліфікацію кадрів, які працюють з відкритими даними
4. Оновити інфраструктуру для зручного доступу до НДВЦ
5. Стимулювати повторне використання даних для інновацій та розвитку економік [10].

З метою збереження темпів розвитку у сфері, Міністерство цифрової трансформації України розробило стратегічний план роботи з відкритими даними на найближчі роки. Цей план включає п'ять основних напрямків: впровадження національної політики відкритих даних, забезпечення безпеки під час воєнного стану, модернізація національних та місцевих порталів, підвищення якості та доступності даних, а також розвиток навичок їх обробки та використання.

Серед основних завдань Мінцифри Віцепрем'єр-міністр України М. Федоров, виокремлює:

1. затвердження національної стратегії розвитку сфери відкритих даних;
2. внесення змін у законодавство щодо стандартизації даних, затвердження наборів даних високої цінності;
3. гармонізацію українського законодавства до європейського;
4. координацію із силовим блоком та Офісом Омбудсмена для пошуку оптимальних рішень оприлюднення даних;
5. відновлення доступу до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, податкової звітності

6. відкриття Реєстру пошкодженого та знищеного майна;
7. впровадження оновленої методики проведення трискладового тесту для досягнення балансу між забезпеченням національної безпеки та відкритістю;
8. створення екосистеми освіти у сфері відкритих даних;
9. оновлення архітектури та функціоналу національного порталу відкритих даних [6].

Отже, розвиток сфери відкритих даних є важливим кроком у будівництві відкритого, прозорого та демократичного суспільства сфери відкритих даних має ключове значення для суспільства, адже по-перше, це сприяє збільшенню прозорості у діяльності державних органів та мінімізації ризику корупції; по-друге, відкриті дані створюють нові можливості для розвитку цифрових продуктів і сервісів, які полегшують життя громадянам та підвищують ефективність бізнесу; по-третє, доступ до публічної інформації сприяє участі громадськості у прийнятті рішень та створює умови для інновацій та розвитку суспільства в цілому.

Список використаних джерел:

1. Євроінтеграція та сфера відкритих даних в Україні: розроблені рекомендації для законодавства. URL: <https://tapas.org.ua/all-uk/news-uk/ievrointehratsiia-ta-sfera-vidkrytykh-danykh-v-ukraini-rozrobleni-rekomendatsii-dlia-zakonodavstva/>
2. Кабанов О., Олексіюк Т. Аналітичний звіт щодо дослідження кращих практик і законодавства ЄС щодо стандартизації наборів даних високої цінності. URL: <https://tapas.org.ua/wp-content/uploads/2024/04/Analitychnyj-zvit-shchodo-doslidzhennia-krashchykh-praktyk-i-zakonodavstva-IeS-shchodo-standartyzatsii-naboriv-danykh-vysokoi-tsinnosti.pdf>.
3. Ковтун М.С., Хрякова Н.О. Відкриті дані в Україні: сутність та стан розвитку. *Forum Prava*, 2018. №2. С. 66-73. URL: <https://zenodo.org/records/1286078>.
4. Мінцифри презентувало візію розвитку відкритих даних в Україні. . *Офіційний сайт Міністерства цифрової трансформації України*. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/mintsyfry-prezentuvala-viziiu-rozvytku-vidkrytykh-danykh-v-ukraini>.

5. Ніколіна І.І. Віддзеркалення цифрового поступу України в міжнародних рейтингах. *Соціально-політичні, економічні та гуманітарні виміри європейської інтеграції України: зб. наук. пр. XI Міжнар. наук.-практ. конф.*, м. Вінниця, 25 вересня 2023 р. Вінниця, 2023. Ч. 1. 204 с. С.180-187. URL: <http://www.vtei.edu.ua/doc/2024/konf/pr061.pdf>.

6. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 № 2939–VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>.

7. Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних: Постанова Кабінету Міністрів України 21 жовтня 2015 року № 835. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/835-2015-%D0%BF#Text>.

8. Реалізація політики відкритих даних. URL: <https://diia.data.gov.ua/info-center/odprealization>.

9. Розвиток відкритих даних в Україні. URL: <https://everlegal.ua/rozvytok-vidkrytykh-danykh-v-ukrayini>.

11. Федоров М. Уряд прийняв історичну постанову для розвитку відкритих даних в Україні. *Офіційний сайт Міністерства цифрової трансформації України*. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/mikhaylo-fedorov-uryad-priynuv-istorichnu-postanovu-dlya-rozvitku-vidkritikh-danikh-v-ukraini>.

12. Цифрове врядування: монографія / О.В. Карпенко, Ж.З. Денисюк, В.В. Наместнік [та ін.]; за ред. О.В.Карпенка. Київ: ІДЕЯ ПРИНТ, 2020. 336 с.

13. Чукут С. А., Загвойська О. В., Цимбаленко Я. Ю. Основи електронного урядування. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 268 с.

14. United Nations E-government Survey 2014. E-Government for the Future We Want. United Nations, NewYork, 2014. 264 p. URL: <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/Reports/UN-E-Government-Survey-2014>.